

kelte Person saa nøie som det communale Stykke alle Forandringer i den communale Forsatning ville, som jeg allerede har sagt, gribe overordentlig dybt ind i hver enkelt Mand's personlige Forhold. Det forekommer mig derfor, at det har sin store Betænknelighed uden Nødvendighed at røre ved disse Sager. Jeg kan nu ikke see, at der er nogen saadan Nødvendighed tilstede; hvad Sogneraadets Sammensætning angaar, har jeg for mit Bedkommende ikke hørt noget Klage derover, og saavidt mig bekendt er der heller ikke fremkommet nogen, i alt Fald har det ikke været i nogen videre Udstrækning eller af nogen videre Betydning, og hvad Amtsrådene's Sammensætning angaar, da har jeg faaet den Opfattelse efter de Utringer, vi igaar hørte af flere ærede Talere, af det ærede Medlem for Thisted (Sagd), og selv ogsaa efter det som det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Rjær) anførte, at det var snarere Amtsrådets Myndighed, som man var misfornøiet med end just dets Sammensætning, og at man vistnok i alt Fald tager meget fejl, hvis man troer, at en forandret Sammensætning af Amtsrådene vil lade disse Klager forstumme. Disse Klager opstaae ganske naturligt, fordi Amtsrådets og Sogneraadets Myndighed neppe er aldeles bestemt afgrændset, og der maaskee hos mange Sogneraad kan være en Følelse af, at Amtsrådet gjør Overgreb, men disse Klager ville som sagt ikke forstumme, fordi der bliver indført en anden Sammensætning af Amtsrådet. Der næst kan jeg slet ikke see, at det engang vil være hensigtsmæssigt at faae ialfald nogen videre indgribende Forandring i disse communale Raads Sammensætning. Den ærede Forslagsstiller har vel stærkt gjort gjældende, at det som han kaldte Hartkornsbetragtninger, ifølge hvilke en Mand, der eiede meget Hartkorn, skulde være dygtigere, indsigtsfuldere, fædrelandskjærligere end den der eiede lidt, ikke er rigtig, og deri kunne Alle give ham Ret. Ligeledes har det ærede Medlem gjort bestemt gjældende, at en Commune ikke kunde opfattes som et Interesseskab; ogsaa dert giver jeg ham fuldkommen Ret, men alligevel maa det dog vistnok berøbe paa en Feiltagelse

hos ham og andre ærede Medlemmer, naar man ganske vil stille Staten lige med Kommunen. Ved Valgretten til de repræsentative Forsamlinger i Staten finder jeg det naturligt og rigtigt, at den almindelige Valgret har den overveiende Indflydelse. Jeg finder ikke, det er rigtigt, at den har en udelukkende Indflydelse, men vel, at den har en overveiende Indflydelse, da det just i Statslivet kommer an paa Personen, paa de almindelige menneskelige Interesser, men i Kommunen er Forholdet dog anderledes. Det er ganske vist, at det ikke er alene de reent materielle Interesser, som i Kommunen ere gjældende; ogsaa der komme almindelige menneskelige Interesser og Forhold frem, men det er dog vist, at i Kommunen ere de materielle Interesser de overveiende, og derfor finder jeg det rigtigt, saaledes som det er indrettet her i Landet, at de materielle Interesser have en særegen og større Bessyttelse i Kommunerne, ligeoverfor den almindelige Valgret end de have i de repræsentative Forsamlinger, der afgjøre Statens Anliggender. Tillige kan jeg ikke Andet end være enig med de ærede Medlemmer, der have udtalt nogen Frygt for, hvad dette Forslag i sin Tid kunde føre til. Jeg er vel enig med mange ærede Herrer, der have udtalt, at der for Diebliffet ikke vil være nogen videre Fare ved dette Forslag. Saaledes som Forholdene for Diebliffet ere, ville Sognerådene blive sammensatte ialfald omtrent paa samme Maade som nu, men jeg synes dog ikke, man kan være blind for, ialfald kan jeg ikke aldeles see bort fra, at de almindelige europæiske Bevægelser, som ere tilstede i de større europæiske Lande, ogsaa kunne naae os, og dersom det engang kom dertil, at den socialistiske Bevægelse, der for Diebliffet er stærkt fremtrædende saavel i Frankrig som i Tydskland, naaer os, da turde det dog maaskee have sine store Betænkneligheder og sin store Fare at overlade Kommunens Bestyrelse fuldstændig til den almindelige Valgrets Udkaarede. Jeg kan derfor for mit Bedkommende ikke Andet end stemme imod det foreliggende Forslag.

J. N. Hansen: Det er i Gaarsmødet af flere ærede Talere ligesom ogsaa af